

Gretelise Holm gør status med skarphed og format

Foto: Sisse Jarner

MONICA KROG-MEYER

Redaktør

12.10.2025

BØGER // ANMELDELSE – Gretelise Holm bruger sin nye bog, *Den store boomerbog*, til at minde os om alt det, der har formet hende og hendes jævnaldrende. Årti for årti trækker hun politiske og kulturelle begivenheder frem igen, som er det, vi har fået med os. Det det har formet os, det vi talte om, og det vi er lavet af. Langt det meste har hun enten deltaget i, undret sig over, råbt op om eller skrevet om, skriver Monica Krog-Meyer.

Den store boomerbog

Forfatter: Gretelise Holm

Forlag: Frydenlund

Udkom d. 26. september 2025.

Gretelise Holm er en fremragende skribent. Det har hun bevist i over 40 bøger, gennem de mange år hun har virket som journalist, forfatter og debattør. Hun har fået

flere priser undervejs. Nu gør hun en slags status i *Den store boomerbog*, der netop er udkommet, med undertitlen *‘En personlig odysse gennem otte årtier’*.

“Personligt har jeg det anstrengende med ordet *boomer*, fordi det bruges nedsættende af mange

Strengt taget synes jeg, hun skal prale af ni årtier, når nu hun fortæller om perioden fra 1940’erne til nu i 2020’erne.

GRETELISE HOLM

FRA KOHALER TIL KUNSTIG INTELLIGENS

– Et personligt krydstogt
gennem otte årtier

FRYDENLUND

DEN STORE
BOOMERBOG

Forbehold: Personligt har jeg det anstrengende med ordet *boomer*, fordi det bruges nedsættende af mange. Forfatteren selv oversætter det glimrende med 'Så siger vi det, gamle hønisse!'. Men forvent endelig ikke, at der i bogen er ammunition til yderligere hån af folk over 60. Tværtimod! Selve udtrykket kommer fra det faktuelle, at der i 1946 fødtes den største årgang børn i Danmark og i resten af den vestlige verden. Det var et babyboom, befolkningen turde håbe på i en fremtid formentlig af glæde over 2. verdenskrigs afslutning.

Forfatteren er en del af denne årgang, "så meget boomer man overhovedet kan blive". Man må bemægtige sig ordene for at tage brodden af kritikken.

Det er det her, vi er lavet af!

Gretelise Holm bruger sin bog til at minde os om, hvad der er sket siden da, alt det, der har formet hende og hendes jævnaldrende. Årti for årti trækker hun politiske og kulturelle begivenheder frem igen, som er det, vi har fået med os. Det det har formet os, det vi talte om, og det vi er lavet af. Langt det meste har hun enten deltaget i, undret sig over, råbt op om eller skrevet om.

Vi er så langt væk man kan komme fra det, der menes med udsagnet: "OK, boomer!", når der måske vrænges ad det ældre familiemedlem, som ikke kan forstå teknologien eller insisterer på, at alting var bedre i gamle dage.

Forfatteren har selv omtalt bogen som "en blanding af historie, erindringer og debat". Og sikke en historie. Det er ganske overvældende, hvad der foregår i et liv, som har taget turen fra "landbrugssamfund over industrisamfund og servicesamfund til et digitalt videnssamfund med støtte af kunstig intelligens".

1940'erne

Gretelise Holm er en stærk kritiker af statslederens argumenter for at gå i krig. Når man som hun er født året efter, at 2. verdenskrig sluttede, er ens liv præget af 'de fem onde år'. Her fødtes udtrykket "Aldrig mere". Bogen igennem vender hun tilbage til denne anti-militarisme og præcise analyse af, hvilke interesser der egentlig ligger til grund for krigsførelse.

Det er sundt at blive mindet om danskernes tyskersympatier *under* krigen, da *det* var opportunt og anbefalet af landets ledere, men som blev retsforfulgt *efter* krigen, samt vores usle behandling af de tyske flygtninge efter krigen og statens lige så skændige forfølgelse af de danske kommunister.

Jeg nyder at læse hendes klare analyser og helt præcise formuleringer, fx "Når man slås, finder man altid kun ud af, hvem der er stærkest, ikke hvem der har ret."

1950'erne

Når man som Gretelise Holm kommer fra en husmandsfamilie i Sydjylland, er vi tilbage i en tid, hvor det lille intensive landbrug, ”den klassemæssige nederste del af landbrugssamfundet”, og tanken om at være selvforsynende er for nedadgående. Det er den del af landbruget, der først blev trængt væk af industrien og flytningen til byerne.

Som bymenneske er det godt at få fortalt historien om den udvikling, der betyder, at landbrug er storindustridrift i dag, at der ikke er så mange dyr på marken, og at vi kun ved ganske lidt om, hvordan dyrene og afgrøderne bliver til den mad, vi spiser.

Som hun skriver i bogen: ”Generelt set er den nære kobling til de materielle livsvilkår gået fløjten for de fleste af os, og det er måske en af de mest betydningsfulde ændringer i min levetid. Maden kommer fra supermarkedernes hylder og kølediske, og færdigretter og måltidskasser bestilles på nettet og bliver bragt af et bud, mens vi fascineres af overlevelsesprogrammer som *Alene i vildmarken*.” Godt set!

Et væsentligt element i hendes virke er kvindebevidstheden. Om hun skriver om Grønland, Afrika eller kommunalbestyrelser i Danmark, så har hun blik for de urimeligheder, kvinder udsættes for og de besværligheder, der er, for at kvinder kan få jobs på samme vilkår som mændene.

Derfor er det morsomt, at hendes første job inden realskolen, et sommerjob, var som ”karl og pige” på en gård. Jo, det fandtes, man skulle arbejde både ude i staldene og inde i huset, fordi det var svært at få folk til landbruget. Det var kun piger, der kunne bruges til denne dobbeltrolle, og lønnen var halvdelen af en karls!

Kvindernes rolle og ligestilling dukker op igen og igen

Sådan fortsætter Gretelise Holm med at hente det frem, hun selv har skrevet om som journalist eller forfatter, årti for årti. Det er vedkommende læsning, men vil føre for vidt at gennemgå dem alle her. Læs selv i den store boomerbog!

Tak til hende for beskrivelser af alle de forhindringer, der har været på vejen til ligestilling.

Konklusionen er et typisk Gretelise Holm-citat: ”I reglen har mænd ikke selv fulgt princippet om først og fremmest at være solidarisk med kvinderne i deres egen samfundsgruppe. Når det har drejet sig om at holde kvinder på (underordnet) plads, har mænd været solidariske med hinanden – på tværs af alle racer, nationaliteter og klasser. Eksempelvis fik sorte mænd i USA stemmeret, 50 år før de hvide kvinder fik denne borgerret i 1920.”

Og tak for at minde om, hvorfor energikrisen dukkede op i 1973. De arabiske lande hævede prisen på olie, fordi vi i de vestlige lande havde støttet Israel, der var i krig med Syrien og Ægypten, i Yom Kippur-krigen.

Israel havde ulovligt besat de palæstinensiske områder; "...en lang række FN-resolutioner fordømte det som stridende mod international lov og ret, men det hindrede ikke Vestens fortsatte økonomiske, politiske, militære og moralske støtte til Israel". Det virker temmelig bekendt, ikke sandt?

Indimellem forlader hun 'tiårs-skemaet' og tager nogle ordentlig afstikkere tilbage i tiden, for at vi kan forstå grundlaget for det, der foregår. Men hun lander på benene og sætter scenen præcist. Hvis du undrer dig over populisme og højredrejning i dag, eller bekymrer dig om den kraftige oprustning, politikerne har sat i gang, så finder du den historiske forklaring, trukket ud af begivenhederne. Ja, helt frem til i dag, hvor konklusionen er alt andet end opmuntrende:

"Hvis man skal se på nogle af de politiske hovedtræk i første halvdel af 2020'erne, så blev neoliberalismen, som for alvor slog igennem i 1980'erne, afløst af eller kombineret med kraftige nationalkonservative strømninger, tydeligst illustreret ved valget af Donald Trump i 2024 og hans "America First"-doktrin. Populisme og politisk plathed blev forklædt som "sund fornuft", og u-landshjælp blev for en stor dels vedkommende omdirigeret til våbenindustri og krigsstøtte. Og jo, det var alt sammen en deprimerende udvikling for en boomer/1968'er, som var ung i en tid, hvor i det mindste idealerne om lighed, frihed, fred og solidaritet var fremherskende."

Glasklar analyse – jeg får lyst til at sige: Helt ok, boomer!

[Klik dig videre til mange flere boganmeldelser her.](#)

frydenlund

Gretelise Holm

Monica Krog-Meyer

MONICA KROG-MEYER

Monica Krog-Meyer, tidl. radiovært, nu skribent, deltidspensionist og mormor. Født 1950, programmedarbejder og studievært. Har taget turen fra P3, via P4 og til P5. Jeg skrev i 2010 "Plusalderen - vi bliver jo bare ved!", der medfører mange muntre foredrag rundt i Danmark.

POV Overblik

Støt POV's arbejde som uafhængigt medie og modtag **POV Overblik** samt dagens udvalgte tophistorier alle hverdage, direkte i din postkasse.